
DOKUMENTUMOK

MIT AKAR A MAGYAR-PÁRT?

A pártprogram főbb elvei

1. Egyenlő jogot és egyenlő elbánást minden állampolgár részére, nemzeti-ségre, osztályra és felekezetre való különbség nélkül. Mindenki maga döntse el azt, hogy milyen nemzetiségű. Akarata ellenére hatalmi eszközökkel senkit se lehessen nemzetiségétől megfosztani.

2. Földet a magyar földnélkülieknek, méltányos kártérítést a kisajátított föld tulajdonosának, bírói oltalmat úgy a földigénylők, mint a kisajátításra kötelezettek érdekeinek megvédésére.

3. Olyan állami nép- és középiskolák felállítását, melyekben magyar szülők gyermekei anyanyelvükön részesüljenek oktatásban. Minden szülő maga válasszthassa meg azt az iskolát, amelyben gyermekét taníttatni akarja. Ezekben az iskolákban a vallástan tanítása legyen kötelező és a tanítást a felekezetek lelkészei végezzék.

4. Anyanyelvét úgy a magánéletben, mint az üzleti forgalomban minden magyar szabadon használhassa. Ott pedig, ahol a magyarság nagyobb számban lakik, úgy a közigazgatási hatóságokkal, mint a bíróságokkal szóban és írásban anyanyelvén közvetlenül érintkezessék.

5. A magyar rokkantakat, a hadiözvegyeket és hadiárvákat ne zárják ki továbbra is az állami segélyezésből.

6. A gyülekezési, egyesülési és sajtószabadság biztosítását és bírói oltalom alá helyezését.

7. Az állampolgársági törvényt, mely véget vet ezen a téren minden hatalmaskodásnak és jogsértésnek.

8. Az egész gazdasági élet szabadságának helyreállítását. Új, egységes progresszív adórendszert. Az a jövedelem, mely a szegény ember megélhetéséhez szükséges, legyen adómentes. Aránylagos adózást úgy az egyes osztályok, mint az egyes országrészek között. A Vajdaság ne legyen továbbra is az az országrész, mely a legtöbb adót fizeti és melynek gazdasági érdekeire van az államhatalom legkevésbé figyelemmel.

Szűnjék meg az adókivetés és adóbehajtás terén ma uralkodó zűrzavar. A magyarság számarányának megfelelően legyen képviselve az adókivető bizottságokban. A jogtalan kivetés és jogtalan behajtás ellen minden polgár a független közigazgatási bírósághoz fordulhasson orvoslásért.

9. A munka és a munkások szervezkedési szabadságának és sztrájkjogának elismerését. Új munkaalkalmak teremtését az ipari munkásság számára. Az ipari és mezőgazdasági munkásság jogos igényeinek a termelés fokozásával együtt járó kielégítését. A munkásjóléti és munkásvédelmi intézmények kiépítését és önkormányzati joguknak tiszteletben tartását.

10. A bevett és elismert felekezetek önkormányzatának elismerését és a lélekszám arányának megfelelő segélyezését.

11. Becsületes és igazi önkormányzatot úgy a községekben, mint a járásokban és kerületekben. A községi, járási és kerületi választások mielőbbi kiírását. A községi előljárást, a községi képviselőtestületeket, a járási és kerületi gyűlések tagjait ne a kormány nevezze ki, hanem a nép válassza meg. Azért, mert valaki nem tudja az állam nyelvét, ne legyen a megválasztásból kizárható. Ezeknek az önkormányzati testületeknek ülésein mindenki anyanyelvén szólalhasson föl. A jegyzőkönyveket az államnyelven kívül az illető vidék lakosságának anyanyelvén is vezessék és ugyanúgy adják ki az összes hirdetményeket is.

12. A mostani kerületi beosztás megváltoztatását. A Vajdaság egyes részei ne egyesíttessenek egy kerületté más országrészekkel. A Vajdaság területéből alakított kerületek székhelye csak vajdasági város lehessen.

13. Egyforma általános egyenlő titkos községenkénti aránylagos szavazati jogot az egész vonalon. Aki választó, legyen választható is. Minden község, járás és kerület egy választói egységet képezzen a maga képviselőtestületeinek megválasztásánál. Az egész Vajdaság pedig mint egy választókerület válassza meg képviselőit. Csak így lehet szó igazán aránylagos választási rendszerről és igazságos kisebbségi képviseletről.

A választási névjegyzék elleni felszólalásokat meg kell könnyíteni, a választás szabadságát megsértő közhivatalnokot szigorúan meg kell büntetni.

14. Becsületes, tisztakezű, gyors és pártatlan közigazgatást. Kevés számú, jól javadalmazott és megfelelő képesítéssel bíró és a nép nyelvét értő tisztviselőket kell alkalmazni, akiket törvény véd a kormány vagy egyes politikai pártok üldözése és önkényeskedése ellen. A korrupciót ki kell irtani, a bűnözőket feleletre kell vonni.

15. Jó, gyors és olcsó igazságszolgáltatást, meg kell szüntetni a bíróhiányt, le kell szállítani a magas törvénykezési illetékeket.

16. A magyarság az állami és helyi közigazgatásban számarányának megfelelően nyerjen alkalmazást. Az elbocsájtott és képesítéssel bíró régi tisztviselőket fogadják vissza, vagy legalább nyugdíjazzák őket a változott megélhetési viszonyoknak megfelelően.

17. A magyar kulturális, gazdasági és szociális intézmények a közpénztárakból aránylagosan olyan állami támogatásban részesüljenek, mint az államalkotó többség hasonló intézményei.

Ezekért a célokért a magyarság csak törvényes és alkotmányos eszközökkel akar küzdeni.

Mindenki, aki magyarnak érzi és magyarnak vallja magát, segítsen azokat diadalra vinni.

(1922–1924)